

Examen VMBO-GL en TL

2018

tijdvak 1
vrijdag 25 mei
13.30 - 15.30 uur

Turks CSE GL en TL

Bij dit examen horen een bijlage en een uitwerkbijlage.

Beantwoord alle vragen in de uitwerkbijlage.

Dit examen bestaat uit 40 vragen.

Voor dit examen zijn maximaal 46 punten te behalen.

Voor elk vraagnummer staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

Let op: beantwoord een open vraag altijd in het Nederlands, behalve als het anders is aangegeven. Als je in het Turks antwoordt, levert dat 0 punten op.

Tekst 1 Renk Körlüğü Adası

- 1p 1 Wat is een kenmerk van de eilandbewoners die lijden aan kleurenblindheid volgens de tekst?
- A Ze onderscheiden kleuren moeilijk.
  - B Ze zien alles zwart-wit.
  - C Ze zien slechts het licht.
- 1p 2 Wat hebben de wetenschappers na dertig jaar onderzoek op het eiland Pingelap ontdekt?
- 1p 3 In de tekst staat wie de bron is van kleurenblindheid op het eiland Pingelap.
→ Schrijf de eerste twee en de laatste twee woorden op van de zin waarin dit staat.
- 1p 4 Hoe gaan gezonde eilandbewoners om met mensen die lijden aan kleurenblindheid?
- A Ze leven met hen mee.
  - B Ze ondersteunen hen.
  - C Ze sluiten hen buiten.
  - D Ze zien hen als gedoemd.

Tekst 2 Cennet Hurması Neye Faydalı?

- 2p 5 Geef van elk van de volgende beweringen aan of deze volgens de tekst juist of onjuist is.
Omcirkel 'juist' of 'onjuist' in je uitwerkbijlage.
- 1 Kaki is belangrijk voor het gezichtsvermogen.
  - 2 Kaki is goed tegen de hoge bloeddruk.
  - 3 Kaki stabiliseert het suikergehalte bij diabetici.
  - 4 Kaki zorgt voor een goede weerstand.
- 1p 6 Kies bij 6 het juiste antwoord uit de gegeven mogelijkheden.
- A etkisi
  - B kolaylığı
  - C özelliği
  - D tadı

- 1p 7 Welke patiënten wordt aangeraden om als tussendoortje kaki te eten?
patiënten met
- A hartklachten
  - B maag- en darmklachten
  - C overgewicht
  - D suikerziekte

Tekst 3 Kitap Yorumu: 'Alaska'nın Peşinde'

Kies bij iedere open plek in de tekst het juiste antwoord uit de gegeven mogelijkheden.

- 1p 8
- A çaba
  - B özen
  - C saygı
  - D yol
  - E zaman
- 1p 9
- A beklenmedik
  - B bilinen
  - C gereksiz
  - D göstermelik
- 1p 10
- A oldukça
  - B sanki
  - C şimdi
  - D tıpkı
- 1p 11
- A birçok
  - B ender
  - C esprili
  - D sıradan
- 1p 12
- A birey
  - B deney
  - C kahraman
  - D yanılğı

1p 13

- A arkadan
- B doğrudan
- C tersten
- D yandan

1p 14

- A bağ
- B çözüm
- C gizem
- D ipucu

1p 15

- A davet
- B kabul
- C tahmin
- D terk

Tekst 4 Dövme

1p 16 Vroeger werden om verschillende redenen tatoeages gezet. Welke van de onderstaande redenen horen daar **niet** bij?

- A de cosmetische redenen
- B de medische redenen
- C de religieuze redenen
- D de statusredenen

1p 17 Voor welke volkeren was een tatoeage een 'bezigheid voor barbaren'?

- A Britten en Galliërs
- B Egyptenaren en Thraciërs
- C Grieken en Romeinen
- D Polynesiërs en Indianen

1p 18 Om welke reden laten mensen zich tegenwoordig tatoeëren volgens de tekst?

- A om bewezen kracht, dapperheid en heldhaftigheid te vereeuwigen
- B om mooi, moedig en stoer gevonden te worden door andere mensen
- C om opstandige, nostalgische en spirituele gevoelens uit te drukken
- D om romantische, nationalistische en religieuze gevoelens uit te drukken

- 1p 19 Wat werden, naast naalden, ook gebruikt voor het zetten van tatoeages?
A botten en hoorns
B glas en ijzer
C spijkers en messen
- 1p 20 Onder een tussenkopje staat informatie over wettelijke maatregelen voor tatoeages.
Welk tussenkopje is dit?
A Amaç
B Tarih
C Uygulanışı

Tekst 5 Güneş Bahçeleri

- 1p 21 In de tekst wordt een beeld geschetst bij de titel 'Güneş Bahçeleri'.
→ Schrijf de eerste twee en de laatste twee woorden op van de zin waarin dat beeld staat.
- 1p 22 Üçüncü paragrafta kullanılan 'katma değerli ürünler' ile anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?
A kaliteli ürünler
B işlenmiş ürünler
C pahalı ürünler
D taze ürünler
- 1p 23 Parçaya göre işçilerin çamura batmasını önleyen nedir?
A bitkiler
B çizmeler
C sandıklar
D süngerler
- 1p 24 Altıncı ve yedinci paragraflar arasındaki benzerlik nedir?
Her iki paragrafta da portakalların
A nasıl toplandıkları anlatılıyor.
B ne zaman toplandıkları belirtiliyor.
C toplanması için gerekli koşullar açıklanıyor.
D toplanmasındaki zorluklar belirtiliyor.
- 1p 25 Yedinci paragrafın ilk cümlesinde kullanılan anlatım sanatı aşağıdakilerden hangisidir?
A benzetme
B bilmezden gelme
C karşılaştırma
D kişileştirme

Tekst 6 Gök Taşı Apophis

- 1p 26 Birinci paragrafa göre Apophis olarak adlandırılan gök taşı ile ilgili aşağıdaki cümlelerden hangisi doğrudur?
- A Apophis 2036 yılından önce kendini imha edecektir.
  - B Apophis 2036 yılını konu eden filmde yer alacaktır.
  - C Apophis'in 2036 yılında dünyaya çarpma ihtimali vardır.
  - D Apophis'in 2036 yılında yok edileceği planlanmaktadır.
- 1p 27 Mehmet Emin Özel kimdir?
- A bir gök cisimi olan Apophis'in isim babalarından biri
  - B NASA'da görevli olan ünlü bir Türk profesörü
  - C TÜBİTAK ve NASA'nın çalışmalarını inceleyen bilim adamı
  - D TÜBİTAK'ın yayımladığı bilimsel dergilerden sorumlu kişi
- 1p 28 Parçada, gök taşı ve atom bombası arasında ne tür bir ilişki kurulmuştur?
- A Atom bombası önceden nasıl engellenebildiyse, bir gök taşı da o şekilde önlenilecek.
  - B Bir gök taşının Dünya'ya çarpma olasılığı bir atom bombasının Ay'a fırlatılmasından çok daha yüksek.
  - C Gök taşı Dünya'ya çarptığında Hiroşima'daki atom bombasından çok daha güçlü bir yıkım gerçekleştirecek.
  - D Gök taşının yerini ve yörüngesini değiştirmek için atom bombası kullanılacak.
- 1p 29 Aşağıda verilen ara başlıklardan hangisi beşinci paragrafa uygundur?
- A Apophis'e giden yol
  - B Apophis'e karşı önlem
  - C Apophis'in yakın tarihi
  - D Apophis'in yörüngeleri
- 1p 30 Son paragrafta Dr. Özel hangi konuda 'yoğun çalışma' içinde olduklarını belirtti?
- A Dünya'ya yaklaşan gök cisimlerinin incelenmesi
  - B gök cisimlerinin konumlarının değiştirilmesi
  - C gök taşlarının dinazorlar üzerindeki etkisinin araştırılması
  - D Güneş'in çevresindeki cisimlerin yerlerinin belirlenmesi

Lees bij de volgende opgave eerst de vraag voordat je de bijbehorende tekst raadpleegt.

Tekst 7 İstanbul Su Sporları Festivali

- 1p 31 Je hebt samen met vrienden meegedaan aan een kanowedstrijd. Jullie zijn het niet eens met de uitslag van de wedstrijd en willen daar bezwaar tegen maken.
→ Onder welk tussenkopje staat informatie over wat jullie hiervoor moeten doen?

Tekst 8 Kadınlara Yasaklı Ada

- 1p 32 Wat moet je doen voordat je de Athos mag bezoeken?
A je geboorteakte aan de ambtenaar van de pelgrimsorganisatie laten zien
B je geboorteakte aan de priesters van de kerk van Athos laten zien
C een kopie van je paspoort naar de kerk van Athos opsturen
D een kopie van je paspoort naar de pelgrimsorganisatie opsturen
- 1p 33 In zijn boek vermeldt Graham Speake dat er niets stond over vrouwen in het bevelschrift uit de tiende eeuw.
Waarom is dat zo?
omdat
A de vrouwelijke bewoners toen het schiereiland moesten verlaten
B er toen nog geen vrouwen op het schiereiland leefden
C het bekend was dat vrouwen niet in kloosters mochten komen
- 1p 34 Waarom heet Aynoroz ook wel 'De Tuin van Gods Moeder'?
Schrijf het antwoord op in je uitwerkbijlage.
Je moet in het Turks antwoorden.
- 1p 35 Op Athos mag niets of niemand van het vrouwelijk geslacht komen.
Wat is hiervan het gevolg?
A Er komen weinig toeristen naar het eiland.
B Er wordt weinig gekookt op het eiland.
C Zuivelproducten moeten geïmporteerd worden.
D Zuivelproducten zijn onbekend op het eiland.
- 3p 36 Er worden drie gevallen genoemd waarbij vrouwen Athos hebben bezocht.
→ Schrijf deze drie gevallen op in je uitwerkbijlage.
Je moet in het Turks antwoorden.

Let op: de laatste vragen van dit examen staan op de volgende pagina.

Tekst 9 Dünyaca Ünlü Filmlerin Çekildiği Şehirler

- 1p 37 Je hebt op internet een lijst gevonden van bekende films.
→ Welke film is de verfilming van een roman?

Tekst 10 Yeni Çıkan Dergiler

- 2p 38 De drie tijdschriften hebben verschillende eigenschappen.
→ Welke eigenschap hoort bij welk tijdschrift?
Kruis dit aan in je uitwerkbijlage.

Tekst 11 Hangi Yörede Hangi Halk Oyunu Oynanır?

- 1p 39 Je hebt een groep zien dansen die in een halve maan was opgesteld.
Je wilt weten tot welk dansgebied deze dans behoort.
→ Schrijf de naam van dit dansgebied op.

Tekst 12 'Ertem Eğilmez' İmzalı En İyi Filmler

- 3p 40 Hieronder staan korte beschrijvingen van de films uit de tekst.
→ Schrijf in de tabel in je uitwerkbijlage het nummer van de juiste omschrijving achter de juiste film.
Let op: er blijft één omschrijving over.

omschrijvingen:

- 1 de sentimentele sfeer van Yeşilçam
- 2 bevat weinig komische elementen
- 3 het vervolg op een andere film
- 4 humor die aanzet tot denken
- 5 rijkdom is niet belangrijk
- 6 bevat politieke ontwikkelingen van de periode

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.